

TALENTUM -természettudományok és informatika verseny döntője
KÉMIA-IX. OSZTÁLY

Hivatalból: 10 pont.

10 pont

1. Írd a vizsgalagra a zárójelben szereplő kifejezések egyikét, amelyik helyesen egészíti ki az alábbi állításokat:
  - a) A nátrium-kloridban mindegyik nátriumiont ..... kloridion veszi körül (hat/négy)
  - b) A K fémes jellege .....mint a Na fémes jellege (kisebb/nagyobb)
  - c) A CaCl_2 ionvegyületben a Ca^{2+} ion és Cl^- ion elektronszerkezete .....
(megegyezik/ különbözik)
  - d) A $Z=16$ rendszámú kémiai elemnek 3p alhéján ..... párosítatlan elektron található.
(2/3)
  - e) A $[\text{Cu}(\text{NH}_3)_4]^{2+}$ komplex ionban a Cu^{2+} ion és az ammónia között .....
.....kötés alakul ki. (ion/ koordinatív kovalens)

10 pont

2. Egy kémikus a bárium feltöltődött alhéjait összecsereélte:
 $4s^2 5p^6 3s^2 6s^2 3d^{10} 1s^2 4d^{10} 4p^6 3p^6 2s^2 5s^2 2p^6$
Határozd meg:
  - a) a bárium helyes elektronkonfigurációját;
  - b) a bárium magtöltését;
  - c) a p orbitálok számát;
  - d) helyét a periódusos rendszerben-milyen mező eleme;
  - e) a báriumion elektronkonfigurációját.

6 pont

3. Válaszd ki a poláris molekulákat: Cl_2 , CO_2 , HCl , CH_4 , H_2O , NH_3 .

5 pont

4. Az alábbi sorozatból jelöld meg a legkisebb olvadáspontú anyagot és indokold a választ: Ne, H_2O , HCl .

5 pont

5. Az alábbi sorozatból jelöld meg a legmagasabb forráspontú anyagot és indokold a választ: H_2S , HF , He.

10 pont

6. Összekeverünk 300 g 20%-os NaOH oldatot 400 g 40%-os NaOH oldattal és 300 g vízzel. Számítsd ki a kapott oldat százalékos töménységét.

24 pont

7. 150 cm^3 98%-os ($\rho=1,84 \text{ g/cm}^3$) és 250 cm^3 2M koncentrációjú H_2SO_4 oldatot elegyítünk és még hozzáadunk 400 g vizet. Az így nyert kénsavoldatot 2M koncentrációjú NaOH oldattal semlegesítünk. Számítsátok ki:
- a kénsavoldat moláris koncentrációját;
  - a semlegesítéshez felhasznált NaOH oldat térfogatát.

20 pont

8. Égetett meszet állítunk elő CaCO_3 hevítésével. Tudva, hogy a reakció hozama 80%-os, a felhasznált CaCO_3 60%-os tisztaságú, és 336 kg CaO keletkezik, számítsd ki:
- mennyi CaCO_3 szükséges a reakcióhoz?
  - az előállított CaO molekula százalékos összetételét;
  - a keletkező gáz térfogatát 27°C -on és 2 atm nyomáson.

Adottak: Rendszámok: K - Z=19; Na - Z=11; Ca - Z=20; Cl - Z=17.
Relatív atomtömegek: H-1; O-16; S-32; Ca-40; C-12; Na-23.
Egyetemes gázállandó: $R=0,082 \text{ atm}\cdot\text{L/mol}\cdot\text{K}$.